

Модель професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій

Міхеєнко О.І., Котелевський В.І.

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка

Анотації:

Мета: розробити науково-методичну модель професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій. **Матеріал:** опрацьовано понад 100 літературних джерел. **Результати:** проаналізовано методологічні, організаційні та навчально-виховні аспекти процесу професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини. На основі методу наукового моделювання визначено головні структурні компоненти моделі, схарактеризовано їх сутність та взаємозв'язки. Теоретичною основою забезпечення високого рівня професійної підготовки майбутнього фахівця є цілісна концепція професіоналізації на основі теоретичного та методологічного обґрунтування її сутності. **Висновки:** доведено, що ефективність професійної підготовки майбутнього фахівця визначається цілісною концепцією професіоналізації та відповідним науково-методичним забезпеченням навчально-виховного процесу.

Ключові слова:

модель, професійна підготовка, фахівці, здоров'я, людина.

Михеенко А.И., Котелевский В.И. Модель профессиональной подготовки будущих специалистов по здоровью человека к применению здоровьесокрепляющих технологий. Цель: разработать научно-методическую модель профессиональной подготовки будущих специалистов по здоровью человека к применению здоровьесокрепляющих технологий. **Материал:** обработано более 100 литературных источников. **Результаты:** проанализированы методологические, организационные и учебно-воспитательные аспекты процесса профессиональной подготовки будущих специалистов по здоровью человека. На основе метода научного моделирования определены основные структурные компоненты модели профессиональной подготовки будущих специалистов, охарактеризованы их сущность и взаимосвязи. Теоретической основой обеспечения высокого уровня профессиональной подготовки будущего специалиста является целостная концепция профессионализации на основе теоретического и методологического обоснования ее сущности. **Выводы:** доказано, что эффективность профессиональной подготовки будущего специалиста определяется целостной концепцией профессионализации и соответствующим научно-методическим обеспечением учебно-воспитательного процесса.

модель, профессиональная подготовка, специалисты, здоровье, человек.

Mikheenko O.I., Kotelevsky V.I. Model training of future specialists in human health to strengthen the use of health technologies. Purpose: develop a model of scientific and methodological training of future specialists in human health to strengthen the use of health technologies. **Material:** processed more than 100 literary sources. **Results:** analyzed the methodological, organizational and educational and training aspects of the training of future specialists in human health. On the basis of scientific modeling, the basic structural components of the model of professional training of future specialists, are characterized by their nature and relationship. Theoretical basis to ensure a high level of training future specialist is an integral concept of professionalization based on the theoretical and methodological basis of its essence. **Conclusions:** it is proved that the effectiveness of training future specialist determined holistic concept of professionalization and relevant scientific and methodological support of the educational process.

model, training, experts, health, man.

Вступ.

Сучасний процес входження України до європейського освітнього та наукового простору пов'язаний з підвищенням вимог до рівня професійної підготовки майбутніх фахівців. Світові перетворення, що поступово накопичувалися, зумовили переорієнтацію освітнього напрямку й формування нової парадигми результату освіти. Характерною особливістю сучасних тенденцій в освіті є спрямованість на розвиток творчої ініціативи, самостійності, конкурентоспроможності, мобільності майбутніх фахівців, зокрема, зі здоров'я людини, від ефективності підготовки яких значною мірою залежить якість надання оздоровчих послуг.

Процес підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини слід розглядати як цілісну систему, яка відображає об'єктивні тенденції розвитку вищої освіти, закономірності розвитку галузі професійної діяльності, місця і ролі спеціаліста в ній, перелік функцій, до виконання яких він готується під час навчання в системі професійної освіти, основні вимоги до змісту знань та умінь, необхідних для успішного виконання професійних обов'язків та подальшого розвитку професійно важливих та особистісних якостей. З метою оптимізації професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини ми поставили за мету розробити

ти відповідну науково-методичну модель із застосуванням методу наукового моделювання, який дозволяє визначити найбільш суттєві структурні її компоненти на основі аналізу методологічних, організаційних і навчально-виховних особливостей процесу професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій.

Дослідження виконувалося за планом НДР кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації Інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету ім. А.С.Макаренка згідно теми "Теоретико-методологічні і організаційно-методичні проблеми здоров'я, фізичної реабілітації та корекційної педагогіки" (№ 0107U002826).

Мета, завдання роботи, матеріал і методи.

Мета: розробити науково-методичну модель професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій.

Завдання: проаналізувати методологічні, організаційні та навчально-виховні особливості процесу професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини; розглянути метод наукового моделювання в контексті нашого дослідження; визначити головні структурні компоненти моделі професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій, розкрити їх сутнісні характеристики та взаємозв'язки.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури з проблеми дослідження.

Результати дослідження.

Як відомо, моделювання виникло у зв'язку з необхідністю розв'язання завдань, які з певних причин не можуть бути розв'язані безпосередньо. Дехто з науковців у моделюванні вбачає характерну рису теоретичного мислення під час вирішення пізнавальних завдань. Загалом у науковій (в тому числі й педагогічній) літературі подані найрізноманітніші визначення понять «модель» і «моделювання» відповідно до завдань, що вирішуються тим чи іншим дослідженням. Наведемо деякі визначення, зміст яких, на наш погляд, відповідає суті нашого дослідження.

Модель – специфічний об'єкт, створений з метою одержання і/або зберігання інформації у формі уявного образу, опису знаковими засобами (формулами, графіками і т.п.) або матеріального предмета, що відображає властивості, характеристики та зв'язки об'єкта-оригінала довільної природи, які є істотними для вирішення суб'єктом (людиною) певного завдання [20, с.186].

М.М. Фіцула наукову модель визначає як «смыслову» представлену і матеріально реалізовану систему, яка адекватно відображає предмет дослідження (наприклад, моделює оптимізацію структури навчального процесу, управління навчально-виховним процесом тощо), є засобом теоретичного дослідження педагогічних явищ через уявне створення (моделювання) життєвих ситуацій; допомагає пізнати закономірність поведінки людини у різних ситуаціях [24, с.32].

Утім, будь-яка модель є формалізованою структурою, яка працюватиме лише за умови її змістового наповнення. В контексті нашого дослідження модель ми розглядаємо як зображення, схему, графік будь-якого об'єкта, процесу або явища, що використовується для його спрощення і відкриває можливість перенесення інформації від моделі до прототипу.

Модель професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій відображає базові концептуальні положення та освітню технологію. Графічне зображення моделі підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій подано на рис.1.

Концептуальні положення складають нормативні вимоги до підготовки фахівців, методологічні підходи, загально-дидактичні й специфічні принципи підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини.

Розробляючи концепцію, ми враховували положення, викладені в низці міжнародних та вітчизняних документів, таких як Статут ВООЗ (1948), Декларація «Здоров'я-21: Основи політики досягнення здоров'я для всіх в Європейському регіоні ВООЗ» (1998), Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки, Європейська стратегія «Здоров'я і розвиток дітей і підлітків» (2005), Концепція Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір» на

2012–2020 рр. (2011) та ін., які є визначальними для організації та функціонування оздоровчої сфери в Україні на довгостроковий період з урахуванням розвитку держави та світового досвіду.

До *методологічних підходів* віднесено: компетентнісний, холістичний, синергетичний та діяльнісний.

Підвищення якості професійної освіти сьогодні є однією з актуальних проблем для всього світового педагогічного співтовариства, розв'язання якої пов'язується з модернізацією змісту педагогічного процесу, а також переосмисленням мети й результату освіти. На цьому підґрунті був сформований *компетентнісний підхід*, який розглядається нині й у контексті Болонського процесу. На думку багатьох вчених-освітян, реалізація цього підходу формує нове бачення самого змісту освіти, а також сприяє переорієнтації традиційних когнітивних тенденцій вищої освіти, її методів і технологій [5; 11; 12].

Поки науковці дискутують з приводу сутності та складових професійної компетентності, це поняття фігурує в нормативних актах, які регулюють сферу вищої освіти в Україні. Галузовими стандартами вищої освіти України запроваджена модель професійної компетентності фахівця, що має назву «освітньо-кваліфікаційна характеристика» [8]. Отже, компетентнісний підхід в освіті України фактично запроваджений на державному рівні.

Холістичний підхід до людини розроблявся у світовій філософії та медицині з глибокої давнини. Характерний для нового мислення холізм (грец. *holos* – ціле) ґрунтується не на деталізації, а на цілісному уявленні про організм людини, в якому все взаємопов'язане і взаємообумовлене. Ці знання в сучасному їх трактуванні розширюють і поглиблюють наукову концепцію світоустрою, сприяють її розвитку, доповнюють уявлення про людину як мікрокосмос, цілісну, надзвичайно складну і багатогранну, здатну до самоорганізації біоенергоінформаційну систему. Ціле завжди більше від суми частин і має особливі характеристики [25; 26].

Наука про здоров'я, вивчаючи процеси, які відбуваються в людському організмі, їх гармонізацію, узагальнює філософське сприйняття феномена людини, дозволяє інакше поглянути на життя та здоров'я й усвідомити, що організм людини є найяскравішим втіленням усіх філософських законів. Коли лікар констатує наявність або відсутність хвороб тільки в межах своєї компетенції, психолог обстоює психічне здоров'я, а вчитель фізичної культури шлях до здоров'я вбачає у фізкультурно-оздоровчому процесі, відбувається ігнорування холістичного підходу до проблеми здоров'я людини [17].

Сутність *синергетичного підходу* в педагогіці полягає в тому, щоб керувати не керуючи, ненав'язливо спрямовувати учнів на позитивний шлях розвитку, забезпечуючи їх самовиховання, самоосвіту, саморозвиток, самовдосконалення. За своєю природою синергетична дія – це вплив спроквола, виходячи з власних форм, здібностей, а отже, вчитель не нав'язує учню

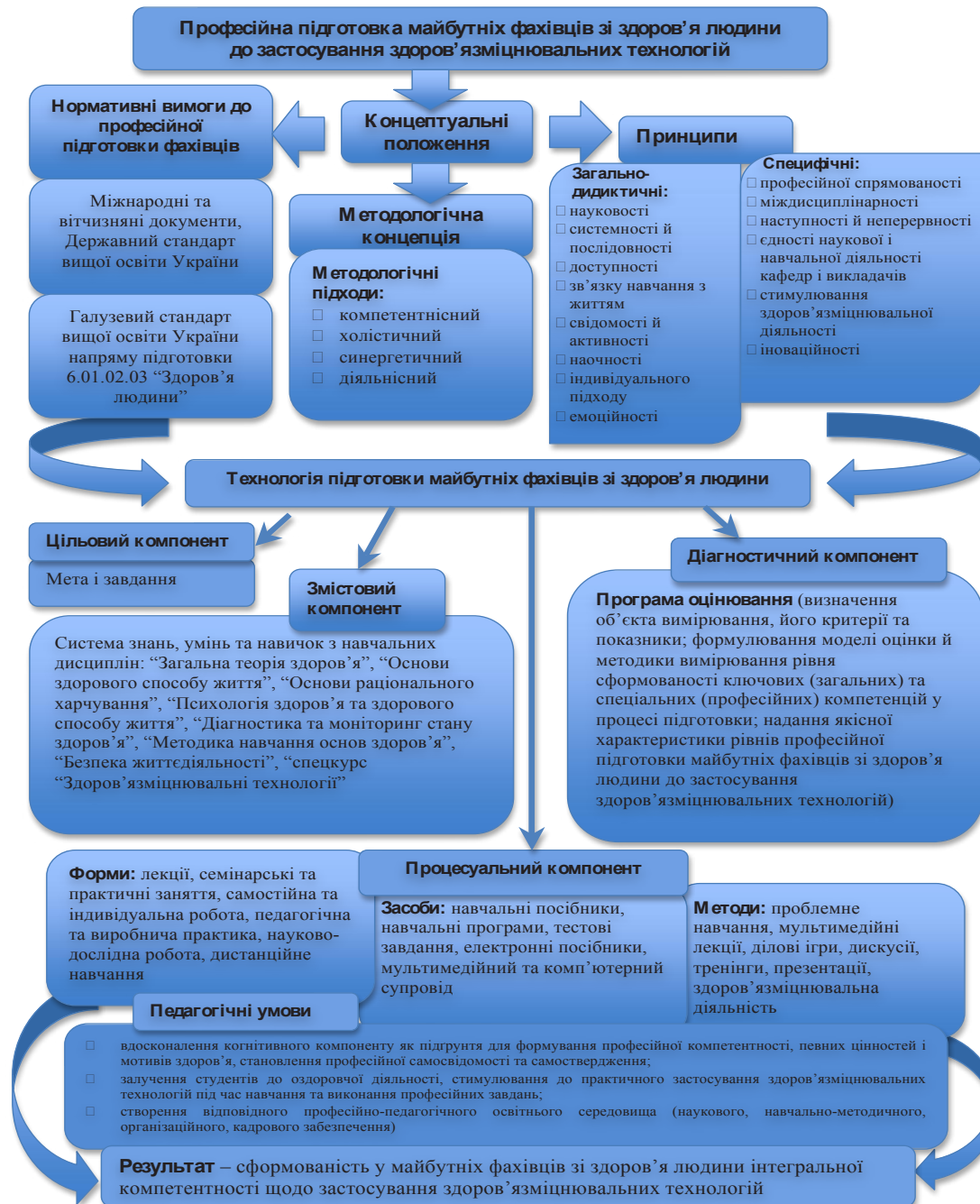

Рис. 1. Модель підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій

свою волю, а відмовившись від дріб'язкової опіки, захоочує самостійність, помічає успіх, підтримує ініціативу, пробуджує інтерес до відкриття себе, навколишнього світу, до постійного пошуку власного шляху, до розвитку своїх здібностей [18].

Діяльнісний підхід (Г.О. Атанов, О.М. Леонтьєв, В.А. Козаков та ін.) розглядає діяльність як головне джерело формування особистості й фактор її розвитку, адже в діяльності студент набуває досвіду, який здійснює внутрішні структури особистості, а відтак, надає професійній діяльності особистісного змісту. В цілому, діяльнісний підхід передбачає орієнтацію на розвиток творчого потенціалу особистості, дозволяє

враховувати індивідуальні та вікові особливості кожного студента через посередництво діяльності, яка сприяє самореалізації та особистісному зросту [3].

Професійна підготовка майбутніх фахівців зі здоров'я людини будується згідно *принципів навчання*, серед яких ми виокремлюємо загальнодидактичні та специфічні, які мають відповідне фахове спрямування.

Процес професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій набуває ефективності лише за умов його реалізації в контексті технологічного підходу, тобто щоб не залишитися лише те-

оретичною конструкцією, модель повинна містити не тільки концепцію та методологію розвитку, а й технологію її практичної реалізації. *Технологія* професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини є технологією навчання, в структурі якої можна виокремити: цільовий компонент (мета і завдання); змістовий, процесуальний та діагностичний компоненти.

Метою професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини є формування у них інтегральної компетентності до застосування здоров'язміцнювальних технологій.

Виходячи із мети, нами сформульовані *завдання* підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій:

1) виховання у майбутніх фахівців зі здоров'я людини мотиваційно-ціннісного ставлення до діяльності, спрямованої на відновлення здоров'я людини, її загальне оздоровлення та покращення якості життя;

2) опанування цілісної системи теоретичних знань, спеціальних умінь, практичних навичок необхідних для застосування здоров'язміцнювальних технологій;

3) формування професійно важливих особистісних якостей необхідних для застосування здоров'язміцнювальних технологій в умовах швидких змін суспільного життя, інноваційної діяльності зі збереження й зміцнення здоров'я організму людини, перекваліфікації й адаптації в нових соціально-економічних умовах ринку праці.

Змістовий компонент системи професійної підготовки фахівця оздоровчої галузі представлений елементами змісту (цикли дисциплін, предмети, теми, програмні питання, система знань, умінь та навичок тощо), які здані забезпечити формування готовності до виконання професійних обов'язків та необхідного рівня компетентності.

Для оздоровчої освіти, незважаючи на її тісні зв'язки зі сферою охорони здоров'я та фізичною культурою, актуальною є проблема визначення спектру знань, необхідних саме фахівцям з оздоровлення, урахувавши специфіку його професійної діяльності. Оскільки наука про здоров'я є порівняно молодого галуззю, розвиток якої тільки-но розпочався, на етапі її становлення не вдалося уникнути певних протиріч під час розгляду окремих питань, дискусійність вирішення яких зумовлена складністю предмета дослідження – здоров'я людини, адже людський організм як біосистема найбільшою мірою віддзеркалює філософські закони буття і тому вимагає до себе діалектичного підходу. Однобічне розуміння мети і завдань підготовки фахівців оздоровчої галузі викликає певні труднощі, пов'язані з підбором, адаптацією і цілеспрямованим практичним використанням знань про здоров'я [1; 2; 6; 7; 9; 13; 19; 22].

У педагогічній сфері та науково-методичних працях, присвячених педагогіці здоров'я, сьогодні досить поширеним є термін «здоров'язбережувальні технології». Певною мірою він став «модним», проте аналіз джерел виявляє широкий і неоднозначний спектр підходів до його розуміння. Поняття

«здоров'язбережувальні технології» вживають як синонім валеологічної освіти, формування здорового способу життя, культури здоров'я. Його тлумачать як окремі медико-гігієнічні засоби, як фізкультурно-оздоровчі технології. Як освітянський феномен здоров'язбережувальні технології в працях дослідників-педагогів часто не становить самостійної педагогічної технології, а є якісною характеристикою освітніх технологій, важливою складовою навчально-виховного процесу, який передбачає створення безпечних і комфортних умов перебування вихованців у навчальному закладі, запровадження таких відносин між учасниками педагогічного процесу, які, забезпечуючи розв'язання освітніх завдань, враховували б стан здоров'я учнів з метою його збереження і, по можливості, зміцнення [4; 10; 14].

Дійсно, за нинішньої ситуації буде значним здобутком, якщо стан здоров'я дітей і підлітків під час навчання не погіршиться, а залишиться (збережеться) хоча б на тому рівні, з яким вони прийшли до школи. Сьогодні це одне з найважливіших завдань сфери освіти. Тому з погляду педагогічної практики, якщо йдеться про загальноосвітній процес і вчителів-предметників, термін «здоров'язбереження» є цілком виправданим і правомірним. Утім цього не можна сказати, якщо йдеться про фахівців оздоровчої сфери, головною метою професійної діяльності яких є покращення стану здоров'я, підвищення його рівня, збільшення функціонального потенціалу та резервів захисних сил, зміцнення організму.

Здоров'я не є постійним і незмінним, це динамічний стан життєдіяльності людини, який характеризується здатністю організму до саморегуляції та самовідновлення. Раніше будь-яке хронічне захворювання розглядалося як стійке утворення, здатне змінювати стан організму лише в один бік – у бік погіршення, але практика спростувала такий підхід. Багато фактів свідчить про те, що перебіг захворювання можна повернути назад чи, принаймні, призупинити. Сучасний погляд свідчить, що патологію слід розглядати як процес, напрямок розвитку якого можливий як в один, так і в інший бік. Отже, якщо говорити про фахівців з оздоровлення, має бути застосований термін, який відображав би цю динаміку змін у стані здоров'я організму людини, і, більш того, саме позитивну динаміку. Саме тому найбільш адекватним у даному разі, на наш погляд, є термін «здоров'язміцнювальні технології» [16].

Аналіз існуючих на сьогодні знань про здоров'я й окремих складових змісту дисциплін оздоровчого спрямування дозволив серед комплексу чинників визначити найголовніші, що спричинюють розлад функціонального стану організму пересічного індивіда, тобто відшукати саме ті знання, необхідність вивчення яких детермінована особливостями професійної діяльності фахівців оздоровчої сфери [15].

Раніше зміст освіти асоціювався з вербальним навчальним матеріалом. Сьогодні це не тільки рівень та обсяг набутих теоретичних знань, а й діяльність сту-

дентів, їхнє емоційне ставлення до матеріалу, що вивчається. Особливої ваги набуває останнє положення, коли йдеться про освіту фахівців оздоровчої сфери, яку неможливо досягнути без практичного творчо-індивідуального застосування теоретичних знань як у майбутній професійній діяльності, так і у власному житті. Тому тлумачення змісту освіти, наведене в словнику професійної освіти, найбільш адекватно відображає сутність саме оздоровчої освіти: «Зміст освіти – система наукових знань про природу, суспільство, людське мислення, практичних умінь і навичок та способів діяльності, світоглядних, моральних, естетичних ідей та відповідної поведінки, якими повинен оволодіти учень, студент у процесі навчання» [23, с. 117].

Процесуальний компонент розроблявся з урахуванням наявності тісного взаємозв'язку змістового та процесуального аспектів навчально-виховного процесу, і передбачав певні особливості використання традиційних методів щодо їх застосування під час реалізації технології навчання [21].

Діагностичний компонент покликаний визначити ступінь виконання завдань і досягнення мети професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини. Розроблена нами процедура вимірювання рівня сформованості окремих компетенцій передбачає

застосування широкого спектру засобів діагностики, контролю та оцінювання.

Висновки.

1. Трансформація суспільних поглядів щодо освіти та розвитку людини, а також зміна освітніх парадигм справляє вплив на зміст й організацію вищої освіти.

2. Соціально-педагогічне моделювання дозволяє виявити те, що в реальній дійсності приховано через завуальованість суті всього різноманіття та багатомірності явищ, відкриває нові властивості та можливості вдосконалення процесу професійної підготовки майбутніх фахівців.

3. Підготовка майбутніх фахівців зі здоров'я людини є складною, цілеспрямованою, динамічною системою, основою якої є комплекс теоретико-методологічних підходів, покликаних забезпечити підготовку компетентного фахівця, готового здійснювати оздоровчу діяльність. Теоретичною основою забезпечення високого рівня професійної підготовки майбутнього фахівця зі здоров'я людини є цілісна концепція професіоналізації на основі теоретичного та методологічного обґрунтування її сутності.

Оскільки пропонується модель є теоретичною конструкцією, *перспектива подальших досліджень* полягає у її вдосконаленні шляхом апробації та експериментальної перевірки.

Література:

1. Алексеев А.А. Мезодермальная и альтернативная медицина / А.А. Алексеев, И.С. Ларионова, Н.А. Дудина. – М.: Эдиториал УРСС. – 2001. – 408 с.
2. Амосов Н.М. Энциклопедия Амосова. Алгоритм здоровья. Человек и общество / Н.М. Амосов. – Донецк: Сталкер. – 2002. – 464 с.
3. Атанов Г.О. Теория діяльнісного навчання / Г.О. Атанов. – К.: Кондор. – 2007. – 185 с.
4. Бєлікова Н.О. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності: автореф. дис. ... доктора пед. наук, 13.00.04 / Н.О. Бєлікова. – Київ. – 2012. – 37 с.
5. Бойчук Ю.Д. Компетентнісний підхід до формування еколого-валеологічної культури майбутнього вчителя / Ю.Д. Бойчук // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Х.: ХДАДМ (XXIII). – 2009. – №7. – С. 26-30.
6. Брехман И.И. Введение в валеологию – науку о здоровье / И.И. Брехман. – Л.: Наука. – 1987. – 125 с.
7. Булич Э.Г. Здоровье человека: Биологическая основа жизнедеятельности и двигательная активность в ее стимуляции / Э.Г. Булич, И.В. Муравов. – К.: Олимпийская литература. – 2003. – 424 с.
8. Галузевий стандарт вищої освіти України; освітньо-кваліфікаційна характеристика; освітньо-професійна програма підготовки; засоби діагностики якості вищої освіти бакалавра галузі знань 0102 “Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини” напрямку підготовки 6.010203 “Здоров'я людини”. / Керівник розробки М. Дутчак. – Київ. – 2013. – 60 с.
9. Дойзер Э. Здоровье спортсмена / Э. Дойзер; пер. с нем. А.А. Арутюнова. – М.: Физкультура и спорт. – 1980. – 137 с.
10. Єфімова В.М. Підготовка майбутніх учителів природничих дисциплін до використання здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності: теорія та методика / В.М. Єфімова. – Сімферополь: Сонат. – 2011. – 442 с.
11. Заблоцька О.С. Компетентність, кваліфікація, компетенція як ключові категорії компетентнісної парадигми вищої освіти / О.С. Заблоцька // Вісник Житомирського державного університету. – 2008. – Вип.39. – С. 52-56.
12. Іванова С.В. Функціональний підхід до визначення професійної компетентності вчителя біології та організація її вдосконалення

References:

1. Alekseev A.A., Larionova I.S., Dudina N.A. *Mezodermal'naia i al'ternativnaia medicina* [Mesoderm and alternative medicine], Moscow, 2001, 408 p.
2. Amosov N.M. *Enciklopediia Amosova*. [Encyclopedia Amosov], Donetsk, 2002, 464 p.
3. Atanov G.O. *Teoriia diial'nisnogo navchannia* [Theory of activity learning], Kiev, 2007, 185 p.
4. Bielikova N.O. *Teoretichni i metodichni zasadi pidgotovki majbutnikh fakhivciv z fizichnoi rehabilitacii do zdorov'iazberezhuval'noyi diial'nosti* [Theoretical and methodological foundations for training future specialists in physical rehabilitation activities to zdorov'iazberezhuval'noyi], Dokt. Diss., Kiev, 2012, 37 p.
5. Bojchuk Iu.D. *Pedagogika, psihologia ta mediko-biologichni problemi fizichnogo viovannia i sportu* [Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports], 2009, vol.7, pp. 26-30.
6. Brekhman I.I. *Vvedenie v valeologiu – nauku o zdorov'e* [Introduction to valeology – health sciences], Leningrad, Science, 1987, 125 p.
7. Bulich E.G., Muravov I.V. *Zdorov'e cheloveka* [Human health], Kiev, Olympic Literature, 2003, 424 p.
8. Dutchak M. *Galuzevij standart vishchey osviti Ukraini "Zdorov'ia liudini"* [Industry-standard higher education in Ukraine «Human health»], Kiev, 2013, 60 p.
9. Dojzer E. *Zdorov'e sportsmena* [Athlete's health], Moscow, Physical Culture and Sport, 1980, 137 p.
10. Iefimova V.M. *Pidgotovka majbutnikh uchiteliv prirodnichikh disciplin do vikoristannia zdorov'iazberezhuval'nikh tekhnologij u profesijnij diial'nosti* [Preparing future teachers of natural sciences to use zdorov'iazberezhuval'nyh technology careers], Simferopol, 2011, 442 p.
11. Zabloc'ka O.S. *Visnik Zhitomir's'kogo derzhavnogo universitetu* [Journal of Zhytomyr State University], 2008, vol.39, pp. 52-56.
12. Ivanova S.V. *Visnik Zhitomir's'kogo derzhavnogo universitetu* [Journal of Zhytomyr State University], 2008, vol.42, pp. 106-110.
13. Kotelevs'kij V.I., Liannoj Iu.O., Mikheienko O.I. *Diagnostika rinvia zdorov'ia, psikhosomatichnogo stanu ta iakosti zhittia u students'koyi molodi* [Diagnosis of health, psychosomatic condition and quality of life in students], Sumy, 2010, 117 p.

- в закладі післядипломної освіти / С.В. Іванова // Вісник Житомирського державного університету. – 2008. – Вип.42. – С. 106-110.
13. Котелевський В.І. Діагностика рівня здоров'я, психосоматичного стану та якості життя у студентської молоді / В.І. Котелевський, Ю.О. Лянной, О.І. Міхеєнко. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка. – 2010. – 117 с.
 14. Мешко Г.М. Формування компетентності здоров'язбереження у майбутніх педагогів / Г.М. Мешко // Професійні компетенції та компетентності вчителя. – Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка. – 2006. – 188 с.
 15. Міхеєнко О.І. Зміст професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини / О.І. Міхеєнко // Збірник наук. праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Теорія та методика навчання та виховання» / за заг. ред. член-кор. НАПН України А.В. Троцько. – Харків: ХНПУ. – 2013. – Вип.34. – С. 96-106.
 16. Міхеєнко О.І. Сутність здоров'язміцнювальних технологій у контексті професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини / О.І. Міхеєнко // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія. – Ялта: РВВ КГУ. – 2014. – Вип.42. – Ч.2. – С. 141-150.
 17. Міхеєнко О.І. Холістичний підхід до оцінки рівня здоров'я організму людини / О.І. Міхеєнко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка. – 2012. – №1(19). – С. 36-45.
 18. Новаченко Т.В. К вопросу о синергетике образования / Т.В. Новаченко // Виховання і культура. – 2001. – №1(1). – С. 24-26.
 19. Оганян М.В. Экологическая медицина. Путь будущей цивилизации / М.В. Оганян, В.С. Оганян. – М.: Концептуал. – 2013. – 544 с.
 20. Бартенєва І.О. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / І.О. Бартенєва, І.М. Богданова, І.В. Бужина та ін. – Одеса: ПДПУ імені К.Д. Ушинського. – 2002. – 344 с.
 21. Пермяков О.А. Педагогіка: навч. посіб. / О.А. Пермяков, В.В. Морозов. – К.: Знання. – 2010. – 171 с.
 22. Платонов В.Н. Сохранение и укрепление здоровья здоровых людей – приоритетное направление современного здравоохранения / В.Н. Платонов // Спортивна медицина. – 2006. – №2. – С. 3-14.
 23. Професійна освіта: словник, навч. посіб. / уклад. С.У. Гончаренко та ін.; за ред. Н.Г. Ничкало. – К.: Вища школа. – 2000. – 380 с.
 24. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / М.М. Фіцула. – К.: Академвидав. – 2010. – 456 с.
 25. Gieck D.J. Holistic Wellness as a Means to Developing a Lifestyle Approach to Health Behavior Among College Students / D.J. Gieck, S. Olsen // Journal of American College Health. – 2007. – vol.1(56). – pp. 29-36.
 26. Juvva S. Rehabilitation Contexts: A Holistic Approach / S. Juvva, C.E. Newhill // Journal of Human Behavior in the Social Environment. – 2011. – vol.2(21). – pp. 179-195.
 27. Meshko G.M. Formuvannia kompetentnosti zdorov'iazberezhennia u majbutnikh pedagogiv [Formation of competence of future teachers zdorov'iazberezhennia] *Profesijni kompetenciji ta kompetentnosti vchitelja* [Professional competence and competence of teachers], Ternopol, 2006, 188 p.
 28. Mikheienko O.I. *Teoriia ta metodika navchannia ta vikhovannia* [Theory and methodology of training and education], 2013, vol.34, pp. 96-106.
 29. Mikheienko O.I. *Problemi suchasnoyi pedagogichnoyi osviti* [Problems of modern teacher education], 2014, vol.42(2), pp. 141-150.
 30. Mikheienko O.I. *Pedagogichni nauki: teoriia, istoriia, innovacijni tekhnologiji* [Teaching science: theory, history, technology innovation], 2012, vol.1(19), pp. 36-45.
 31. Novachenko T.V. *Vikhovannia i kul'tura* [Education and Culture], 2001, vol.1(1), pp. 24-26.
 32. Oganian M.V., Oganian V.S. *Ekologicheskaja medicina. Put' budushchej civilizacii* [Environmental medicine. Future path of civilization], Moscow, 2013, 544 p.
 33. Bartienieva I.O., Bogdanova I.M., Buzhina I.V. *Pedagogika vishchoyi shkoli* [Higher school of pedagogy], Odessa, 2002, 344 p.
 34. Permiakov O.A., Morozov V.V. *Pedagogika* [Pedagogy], Kiev, Knowledge, 2010, 171 p.
 35. Platonov V.N. *Sportivna medicina* [Sports medicine], 2006, vol.2, pp. 3-14.
 36. Goncharenko S.U. *Profesijna osvita* [Professional education], Kiev, High School, 2000, 380 p.
 37. Ficula M.M. *Pedagogika vishchoyi shkoli* [Higher school of pedagogy], Kiev, Academy, 2010, 456 p.
 38. Gieck D.J., Olsen S. Holistic Wellness as a Means to Developing a Lifestyle Approach to Health Behavior Among College Students. *Journal of American College Health*, 2007, vol.1(56), pp. 29-36.
 39. Juvva S., Newhill C.E. Rehabilitation Contexts: A Holistic Approach. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 2011, vol.2(21), pp. 179-195.

Інформація об авторах:

Міхеєнко Александр Иванович: ORCID: 0000-0002-7694-3297; OMikheenko@yandex.ru; Сумский государственный педагогический университет; ул. Роменская, 87, Сумы, 40002, Украина.

Котелевский Владимир Иванович: ORCID: 0000-0001-9151-5437; vladimirbuyo@mail.ru; Сумский государственный педагогический университет; ул. Роменская, 87, Сумы, 40002, Украина.

Цитуруйте эту статью как: Міхеєнко О.І., Котелевський В.І. Модель професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2014. – № 9. – С. 41-46. doi:10.5281/zenodo.10127

Електронна версія цієї статті являється повною і може бути знайдена на сайті: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/arhive.html>

Это статья Открытого Доступа распространяется под терминами Creative Commons Attribution License, которая разрешает неограниченное использование, распространение и копирование любыми средствами, обеспечивающими должное цитирование этой оригинальной статьи (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.ru>).

Дата поступления в редакцию: 10.03.2014 г.
Опубликовано: 05.04.2014 г.

Information about the authors:

Mikheenko O.I.: ORCID: 0000-0002-7694-3297; OMikheenko@yandex.ru; Sumy State Pedagogical University; Romenskaya str.87, Sumy, 40002, Ukraine.

Kotelevskiy V.I.: ORCID: 0000-0001-9151-5437; vladimirbuyo@mail.ru; Sumy State Pedagogical University; Romenskaya str.87, Sumy, 40002, Ukraine.

Cite this article as: Mikheenko O.I., Kotelevskiy V.I. Model training of future specialists in human health to strengthen the use of health technologies. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 2014, vol.9, pp. 41-46. doi:10.5281/zenodo.10127

The electronic version of this article is the complete one and can be found online at: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/arhive-e.html>

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.en>).

Received: 10.03.2014
Published: 05.04.2014